

" هر چه محیط دانشگاه، محیط تدین و سلامت دینی باشد، برای دانشجوی و برای درس خواندن، برای فکر صحیح کردن و برای هر گونه تلاش سیاسی و فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود. **مقام معظم رهبری** "

آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

مقدمه :

در مسیر رشد و بالندگی انسان و تعلیم و تربیت او، زمانی فرا می رسد که آدمی در اوج جوانی، توانمند و آرمانگرا با روحیه ای حساس و تأثیر پذیر، وارد محیطی به نام دانشگاه می شود. محیطی پویا، هدفمند و فرهنگ ساز که با جهت گیری ها و کنش های علمی - پژوهشی خود، شاخصی از میزان پویایی یک جامعه است و با ایجاد روحیه پرسشگری در جوانان آینده ساز، موجد جامعه ای کمال جو و بالنده خواهد شد. دانشگاه نه تنها تأمین کننده ی دانش و فن در جامعه است، بلکه می تواند جهت دهنده فرهنگ و تضمین کننده باز تولید شکل و محتوای فرهنگی جوامع نیز باشد. همین ویژگی ها و توانمندی هاست که ما را بر آن می دارد تا هر چه بیشتر و دقیق تر و کارآمدتر در جهت ایجاد بسترهای مناسب برای شکوفایی استعداد های دانشجویان مشتاق و دانشمندان جوان مستعد خویش بکوشیم و دانشگاهی دانش محور و تمدن ساز فراهم نماییم.

به همین منظور در جهت تحقق این هدف بزرگ، حفظ شان و حرمت محیط های علمی - آموزشی - پژوهشی، صیانت از کرامت انسانی و شان دانشجوی و خدمات رسانی مناسب ضمن افزایش اعتماد و اطمینان بیمار به محیط های آموزشی و درمانی، ایجاد حس احترام و آرامش و راحتی بیماران، ارتقای سلامت روانی دانشگاهیان، بیماران و مراجعین بیمارستانی و گروه های مختلف دانشجویی، به استناد بند الف ماده سه فصل اول قانون اول برنامه پنج ساله ی پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، استانداردهای حقوق گیرنده خدمات و همراه وی (مصوب جلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۷۴/۰۶/۱۴) تدوین شده است. "آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی کشور" تصویب می شود.....

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

^۱ - در این قسمت مقدمه شیوه نامه اجرایی این آیین نامه آمده، ضمناً فرمایش مقام معظم رهبری نیز از بخش نخست همین شیوه نامه اخذ و در اول همین نوشتار آمده است.

شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور

ماده ۱- تعاریف کلی

کلیه اصطلاحات این آیین نامه بر اساس تعاریف مصوب در آیین نامه های آموزشی تنظیم شده و شامل موارد ذیل می گردد :

- ۱- دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاه ها پذیرفته شده. ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنوات آموزشی است.
 - ۲- دانشجوی بالینی: به دانشجویی اطلاق می گردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی. درمانی قرار دارد.
 - ۳- محیط آموزشی و پژوهشی: محلی است که هر فردی در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی است.
- تبصره ۱: دانشجویان خارجی (اتباع غیر ایرانی) نیز مشمول این آیین نامه هستند.
- تبصره ۲: مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی مشمول قوانین محیط های آموزشی و پژوهشی می شوند.

ماده ۲- رفتار حرفه ایی

از آنجا که هدف از آموزش دانشجو در دانشگاه های علوم پزشکی. درحقیقت تربیت نیروی ماهر جهت انجام حرفه های مقدس پزشکی و احتمالاً ورود به حریم خصوصی افراد است. از این رو به عنوان یک وظیفه شرعی و اخلاقی. دانش آموخته موظف است رفتاری کاملاً حرفه ایی و متناسب با شان محیط های علمی و درمانی از خود نشان دهد و همواره به عنوان مشاور رازدار به حریم خصوصی و شان و مقام دیگران احترام بگذارد.

الف - محیط های آموزشی- پژوهشی :

- ۱- دانشجویان می باید از ایجاد هرگونه اخلال به هنگام آموزش خودداری نمایند.
- ۲- انجام هرگونه رفتار یا عملی که خلاف منزلت دانشجویی و رفتار حرفه ایست. ممنوع است.
- ۳- حفاظت و استفاده صحیح از امکانات. تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار. از وظایف حرفه ایی دانشجو است.

دانشگاه علوم پزشکی

ب - الزامات دانشجوی بالینی :

دانشجویان می باید علاوه بر مراعات موارد بند الف به منظور رعایت استانداردهای حقوق گیرنده خدمت و همراه وی. متن مصوب را مطالعه و به آن عمل نماید.

ماده ۳- پوشش حرفه ایی

دانشجویان می باید در تمامی ساعت های آموزشی و کاری. ظاهری تمیز. مرتب و متناسب با موقعیت حرفه ایی خود داشته باشند و از پوششی که موجب خدشه دار شدن شان دانشجو و دانشگاه می گردد. خودداری نمایند.

الف - پوشش حرفه ایی دانشجویان در محیط های آموزشی و پژوهشی :

دختران :

۱- رنگ، اندازه، ضخامت مانتو و شلوار، جوراب، کفش و حجاب دانشجویان می باید متناسب با شئون اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.

۲- ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئون اسلامی و عرف جامعه دانشگاهی باشد.

پسران :

۱- رنگ، سایز، ضخامت، مدل پیراهن، شلوار، جوراب و کفش می باید متناسب با شئون اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.

۲- ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئون اسلامی و عرف جامعه دانشگاهی باشد.

ب- پوشش حرفه ایی دانشجویان در فضاهای بهداشتی، درمانی :

۱- دانشجویان می باید در طول مدت حضور در محیط های درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (طبق

رنگ و الگوی اعلام شده) به صورت پاکیزه و دگمه های بسته استفاده نمایند. رعایت کلیه ضوابط

مندرج در بند (الف) ماده ۴ آیین نامه و شیوه نامه اجرایی آن در محیط های درمانی نیز الزامی است.

۲- نصب کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی بر روی سینه در سمت چپ لباس فرم الزامی است.

ماده ۴- مسئولیت های اجرای آیین نامه ها

۱- پس از تصویب این آیین نامه ها، شیوه نامه اجرایی آن ظرف مدت یکماه توسط معاونت آموزشی و معاونت فرهنگی و امور دانشجویی تدوین و به دانشگاه ها ابلاغ خواهد شد.

۲- نمره رفتار حرفه ای دانشجویان در پایان هر دوره بر اساس میزان پایبندی به این آیین نامه طبق شیوه نامه اجرایی آن توسط معاونت آموزشی پایش می شود و فرم ارزشیابی صادره در سوابق دانشجویی (همچون کارنامه ی آموزشی) نگهداری خواهد شد.

۳- معاونت دانشجویی فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی آنرا به عهده خواهد داشت.

۴- چنانچه دانشجویان در هر نیم سال تحصیلی، حد نصاب مورد نظر را در فرم ارزشیابی رفتار و پوشش حرفه ایی کسب ننمایند از سوی معاونت آموزشی در مرتبه نخست جهت انجام مشاوره به معاونت دانشجویی فرهنگی و در صورت تکرار جهت بررسی به شورای انضباطی معرفی می گردد.

تبصره: میزان پایبندی به این آیین نامه و شیوه نامه های اجرایی آن در ارزشیابی ریسی بیمارستان معاون آموزشی مدیران گروه های آموزشی، روسای بخش ها و اساتید در نظر گرفته می شود. همچنین در رتبه بندی بیمارستانها بر طبق دستورالعمل تدوین شده توسط معاونت درمان، تأثیر قابل توجه ای خواهد داشت.

ماده ۳ - رفتار حرفه ای^۲

الزامات کلی دانشجویان در محیط های آموزشی و پژوهشی:

۱-۲ دانشجویان باید از ایجاد هر گونه اخلاق به هنگام تدریس خودداری نمایند. مصادیق اخلاق در هنگام تدریس مانند: ورود به کلاس بعد از استاد، خوردن و آشامیدن، بلند صحبت کردن، خندیدن و ایجاد سر و صدا، استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری.

دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شئون اسلامی، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند. مصادیق آن مانند: عدم رعایت ادب و احترام، فروتنی، اخلاق و آداب اسلامی متناسب با شان یک فرد دانشگاهی، توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پرخاشگری، عدم رعایت حقوق دیگران، مصرف هر نوع محصول دخانی یا مخدر، استفاده از هر نوع دارو یا ماده ای که باعث غیر عادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو شود.

دانشجویان ملزم به حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار باشند. مصادیق آن مانند: دانشجویان بدون هماهنگی مسول مربوطه، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.

باید به علانم هشدار دهنده و راهنمای استفاده از وسایل در محیط توجه نمایند.

استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروه های غیر مجاز، ممنوع می باشد.

ایراد خسارت به اموال موجود در فضای دانشگاهی و محیط های بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمی باشد.

الزامات دانشجویی بالینی:

رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف ماده ۳ این شیوه نامه برای دانشجویان بالینی الزامی است.

دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمت گیرندگان و همراهان وی متون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.

و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل
از آنجا که رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است، لذا باید سعی نمایند قبل از معاینه، آزمایش و یا تهیه شرح حال، رضایت بیمار را اخذ نمایند.

^۲ - قبل از این قسمت ماده ۲ در خصوص تعاریف کلی ذکر شده است.

دانشجویان در صورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقص مقررات بالینی و ایمنی ببینند باید در ابتدا آن را با مسئول ارشد آموزشی بالینی در میان بگذارند.

هنگام معاینه باید حریم خصوصی بیماران رعایت شود.

دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش های درمانی در موارد غیر اورژانسی احترام بگذارند.

دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.

دانشجویان نباید از موقعیت بیماران و یا خانواده های آنان سوء استفاده نمایند.

دانشجویان باید اسرار بیماران را حفظ نمایند.

دانشجو باید در حین انجام وظیفه در محیط های بهداشتی درمانی کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشد.

خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه بر بالین بیمار ممنوع است.

ماده ۴ - پوشش حرفه ای :

الف - پوشش حرفه ای دانشجویان دختر در محیط های آموزشی و پژوهشی :

حجاب باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

استفاده از مانتو، شلوار، مقنعه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

مدل مانتو، شلوار، مقنعه، کفش، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره:

پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست.

شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.

استفاده از لباس هایی که تماماً پاره یا وصله باشد، ممنوع است.

پوشش چادر یا مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

کفش باید ساده، تمیز، با پاشنه متعارف و بدون صدای آزار دهنده باشد.

پوشیدن چکمه روی شلوار، دمپایی و صندل در محیط های آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

رنگ مانتو، شلوار، کیف، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشد و جلب توجه نماید.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

از مانتو، شلوار، مقنعه و جورابی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش و حجاب ندارد، استفاده نگردد.

استفاده از لباس، کیف، کفش، جوراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمر بند، انگشتر و کلاه هایی که غیر متعارف و دارای نقوش و نوشته های زنده و یا علامت گروه های ضد اسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشد، مجاز نیست.

استفاده از عینک و زیورات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز است.

ناخن ها باید کوتاه، تمییز پیراسته و بدون هیچ گونه تزئینی باشند.

انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، ممنوع است.

استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب - پوشش حرفه ای دانشجویان پسر در محیط های آموزشی و پژوهشی :

پوشش باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

استفاده از شلوار، پیراهن و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

مدل پیراهن، شلوار، مقنعه، کفش، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره:

پیراهن باید آستین دار بوده، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.

شلوار نباید تنگ و کوتاه باشد.

استفاده از لباسی که تماماً پاره یا وصله باشد، ممنوع است.

پوشش چادر یا مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

کفش باید ساده، تمییز، با پاشنه متعارف و بدون صدای آزار دهنده باشد.

پوشیدن دهمپایی و صندل در محیط های آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

رنگ لباس، شلوار، کفش و جوراب نباید تند و زنده باشد و جلب توجه نماید.

از پیراهن و شلوازی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش ندارد، استفاده نگردد.

استفاده از لباس، کیف، کفش، جوراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمر بند، انگشتر و کلاه هایی که غیر متعارف و دارای نقوش و نوشته های زنده و یا علامت گروه های ضد اسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشد، مجاز نیست.

استفاده از کراوات و پاپیون ممنوع است.

استفاده از عینک و زیورآلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز است.

به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات، ناخن‌ها باید کوتاه، تمییزپیراسته باشند.

انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، ممنوع است.

پیرایش موی سر و صورت باید ساده، کوتاه و به دور از مدهای افراطی باشد.

استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب - پوشش حرفه ای دانشجویان دانشجویان بالینی در فضاهای بهداشتی درمانی :

رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف و ب ماده ۴ این شیوه نامه الزامی است.

۱-۴ دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیط‌های بهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (بر طبق استانداردهای تعریف شده از طرف دانشگاه) و با رعایت کلیه شئون اسلامی و دانشجویی استفاده نمایند.

تبصره ۱۵: استفاده از لباس مناسب و ضخامت پارچه‌ی لباس فرم و اندازه و سایز آن باید منطبق با مشخصات محیط‌های آموزشی و پژوهشی باشد.

تبصره ۲۵: لباس فرم دانشجویان باید به صورت پاکیزه و مرتب و با دکمه‌های بسته باشد.

تبصره ۳: پوشش دانشجویان در محیط بالینی- آزمایشگاهی خاص، مانند اتاق عمل و بخش‌های مراقبت‌های ویژه می‌بایست کاملاً بر طبق استاندارد تعریف شده در آن بخش و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.

۴-۴ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه، استفاده از هرگونه آرایش و بندگی ناخن‌ها برای دانشجویان بالینی ممنوع است.

۳-۴ پوشیدن جوراب به جهت حفظ بهداشت در محیط‌های آموزشی و بهداشتی ضروری است.

۴-۴ به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

۵-۴ کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی، شامل: عکس، نام و نام خانوادگی، آرم دانشگاه، رشته تحصیلی و سمت دانشجو باید به صورت متحدالشکل بر روی لباس فرم، به طوری که قابل رویت باشد نصب گردد.

ماده ۵ - مسئولیت های اجرای آیین نامه :

۱-۵ معاونت آموزشی باستی این شیوه نامه اجرایی را در بدو ورود دانشجو به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهدنامه کتبی را به امضاء دانشجو مبنی بر توجیه کامل و الزام وی به عمل به مفاد آن دریاقت نماید. (این تعهدنامه در هنگام ثبت نام یا ابتدای هر مقطع تحصیلی از دانشجو اخذ و در پرونده آموزشی وی نگهداری خواهد شد.)

۲-۵ کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان در هر دوره تحصیلی از سوی معاونت آموزشی دانشگاه طبق کارنامه پیوست ذیل صادر می شود که مسئولیت تکمیل آن با استادان دانشجو در آن دوره است.

۳-۵ استادان موظفند با توجه این شیوه نامه برای رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان به صورت مجزا نمره توصیفی عالی، خوب، متوسط یا ضعیف را به همراه هر نمره ی آموزشی اعم از تئوری یا عملی صادر نمایند. تبصره ۱۵: لازم است معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص نحوه تکمیل کارنامه جلسه توجیهی برای استادان برگزار نماید.

تبصره ۲۵: در مورد دروسی که بیش از یک استاد مسئولیت تدریس را بر عهده دارند مسئولیت تکمیل کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان آن درس، با تایید مدیر گروه ترجیحاً بر عهده استادی است که بیشترین تعداد ساعات تدریس را دارد.

تبصره ۳: در صورت درخواست دانشجو کارنامه ی رفتار و پوشش حرفه ای وی در پایان هر دوره به صورت محرمانه به اطلاع وی خواهد رسید.

تبصره ۴: نمره رفتار و پوشش حرفه ای دانشجو در مراحل مختلف تحصیل و نیز هر گونه استخدام دولتی و گزینش با ضریب مثبت مورد استناد قرار خواهد گرفت.

۴-۵ ارزش عددی درجه عالی ۴، خوب ۳، متوسط ۲، و ضعیف ۱ است. از این تعداد برای تعیین میانگین نمره های توصیفی دانشجو در کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای وی استفاده می شود.

۵-۵ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی متوسط باشد به دفتر مشاوره دانشجویی معرفی می گردد و تا ارتقاء به درجه بالاتر، تحت آموزش آن دفتر قرار می گیرد. تبصره ۵: در صورتی که نمره های توصیفی دانشجو پس از دو ترم متوالی بعد از معرفی به دفتر مشاوره دانشجویی، کماکان متوسط و یا پایین تر از آن باشد به شورای انضباطی دانشجویان معرفی می گردد.

۶-۵ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی ضعیف باشد در مرحله نخست تحت آموزش دفتر مشاوره دانشجویی قرار گرفته و در صورت تکرار به شورای انضباطی دانشجویان معرفی می گردد.

